

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту  
Завідувач кафедри  
д. е. н., професор Лоханова Н. О.

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

**ВИПУСКНА РОБОТА  
на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»

за темою:

**«Облік і контроль готової продукції та її реалізації  
(на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»)»**

**Виконавець**

студентка обліково-економічного факультету  
групи 41

Шлома Ірина Юріївна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

**Науковий керівник**

д. е. н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Добрунік Тетяна Пилипівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

**Одеса 2018**

## ЗМІСТ

<b>ВСТУП</b> .....	3
<b>РОЗДІЛ 1. ТЕОРИТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ</b> .....	6
1.1. Готова продукція як економічна категорія .....	6
1.2. Документальне оформлення руху готової продукції .....	11
1.3. Сучасні проблеми обліку та реалізації готової продукції .....	23
<b>РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ НА ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»</b> .....	27
2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства ...	27
2.2. Особливості первинного, аналітичного та синтетичного обліку готової продукції та її реалізації .....	31
2.3. Напрями удосконалення обліку готової продукції та її реалізації .....	39
<b>РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ: ТЕОРІЯ ТА ДІЮЧА ПРАКТИКА</b> .....	44
3.1. Аналіз ефективності підприємства та реалізації готової продукції на ТОВ «Телекарт-Прилад» .....	44
3.2. Контроль виробничої діяльності та реалізації продукції на ТОВ «Телекарт-Прилад» .....	51
3.3. Шляхи вдосконалення аналізу та контролю готової продукції на базовому підприємстві.....	61
<b>ВИСНОВКИ</b> .....	67
<b>СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ</b> .....	70
<b>ДОДАТКИ</b> .....	76

## ВСТУП

*Актуальність теми.* Економічні трансформації та перетворення, які відбуваються в Україні, прямо взаємозв'язані з пошуком принципово сучасних підходів до управління виробництвом, здійснення виробничих процесів, виготовленням кінцевої продукції споживання, котра є однією з провідних елементів процесу виробництва будь-якого підприємства.

Впровадженням таких підходів потребує адекватних змін в структурі обліку, та відповідно, визначає необхідність модернізації системи облікової інформації, потрібної для ухвалення правильних управлінських рішень.

Стрімкі перетворення економічних умов обертаються до бухгалтерського обліку господарства, як до основної бази інформаційного забезпечення органів управління, та змушують провадити нові правила та вимоги, такі як, відображення правдивих процесів виробництва, дотримання змін у нормативному законодавстві, надання результативної та оперативної інформації.

Ефективне застосування виробничих запасів, товарів та готової продукції, як основних важливих часток оборотного капіталу – є фундаментальною основою успішної діяльності підприємства та отримання максимального прибутку. розвиток ринкових відносин встановлює новітні умови їхньої оперативної організації. Інформаційні процеси, низька платоспроможність та кризові явища примушують підприємства змінювати політику по відношенню до реалізації готової продукції, досліджувати нові канали збуту та надходження продукції, вивчати проблемні аспекти їх ефективного використання.

Реалізація виготовленої продукції готової продукції є кінцевою ціллю діяльності підприємства, завершальна стадія кругообігу його засобів, по закінченню якого розраховуються результати підприємства та ефективність виробничих процесів, що в результаті формують прибуток підприємства та визначення обсягів продукції на наступний період.

Тема випускної роботи, з якої ведеться дослідження є актуальною, так як визначає оптимізацію сукупних матеріальних ресурсів, що дозволять

обґрунтувати планові обсяги потреб у готовій продукції та інші господарські фактори. А також вирішує питання потреб у вдосконаленні обліку та аудиту готової продукції, наближення його до міжнародних стандартів.

Вивченням питань, пов'язаних з обліком готової продукції та його вдосконаленням, займалися провідні вітчизняні та зарубіжні вчені. Найбільш обґрунтовано до проблем бухгалтерського обліку готової продукції в Україні у своїх працях підійшли Ф.Ф. Бутинець, О. П. Бушан, С. Ф. Голов, М. В. Кужельний, В. Г. Линник, В. М. Пархоменко, В. В. Сопко, Н. М. Ткаченко, В. М. Глі, М. В. Реслер та інші дослідники. Все ж таки питання обліку готової продукції на промислових підприємствах є значущою і на момент сьогодення потребує кардинального вирішення в умовах діяльності нинішньої ринкової економіки.

**Мета і завдання дослідження.** Метою випускної роботи є теоретико-методологічне дослідження сутності та пошук шляхів вдосконалення обліку і контролю руху готової продукції підприємства та її реалізації.

Для досягнення зазначеної мети в роботі було сформовано наступні основні завдання:

- уточнити тлумачення поняття «готова продукція», оцінити законодавче та методичне забезпечення обліку готової продукції та її збуту;
- розглянути облік руху продукції підприємства та її оцінку;
- надати коротку характеристику підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад» і основні фінансові показники;
- запропонувати пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення системи організації обліку продукції та її реалізації на ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- провести аналіз операцій з готовою продукцією та її збутом, встановити зміни, вплив факторів на ці зміни та виявити внутрішні резерви підприємства для збільшення обсягів готової продукції;

**Об'єкт і предмет дослідження.** Предметом дослідження виступає система обліку, аналізу та контролю готової продукції, її збуту на підприємстві.

Об'єктом дослідження є діюча практика обліку, аналізу та контролю на товаристві «Телекарт-Прилад» обмеженої відповідальності.

**Методи дослідження.** При написанні випускної роботи були проведені дослідження на теоретичному та практичному рівнях пізнання. Для досягнення мети дослідження були застосовані наступні методи: при аналізі організаційного змісту та теоретичних основ – монографічний та історико-економічний методи; при розрахунку економічних показників – метод порівняльного аналізу та статистичне групування; для розрахунків обсягів виробництва готової продукції – розрахунковий метод; при теоретичних узагальненнях та розроблення пропозицій по вдосконаленню обліку та контролю – системний аналіз та абстрактно-логічний метод; економіко-статистичний метод та інші.

**Інформаційна база дослідження.** Інформаційною базою для написання випускної роботи були: данні первинного, синтетичного та аналітичного обліку; бухгалтерська річна звітність; законодавчі акти; довідкова та нормативна література; наукові публікації провідних вчених за темою дослідження; данні мережі Internet.

## ВИСНОВКИ

У випускній роботі здійснено теоретичне узагальнення і запропоновано нові підходи до вирішення наукових задач, що полягає в дослідженні й розробці науково-методичних і практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення методики обліку, аналізу і контролю готової продукції та її збуту на ТОВ «Телекарт-Прилад».

Одержані результати свідчать про досягнення поставленої мети та дають змогу зробити певні висновки й внести пропозиції:

1. В умовах нескінченних змін правил бухгалтерського обліку, у зв'язку зі втратою чинності одними та виданням натомість нових законодавчих актів, інструкцій, положень та листів виникають проблемні ситуації та невирішені питання в організації та методиці обліку операцій, пов'язаних з виготовленням та реалізацією готової продукції. Існування різних варіантів оцінки готової продукції, формування її собівартості, документального оформлення, відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку породжує проблемні ситуації, які доводиться розглядати як практикуючим бухгалтерам, так і дослідникам, авторам посібників, наукових статей, аудиторам та ін.

З вирішенням деяких аспектів, у роботі систематизовано судження ряду економічні, щодо формування готової продукції, визначення її вартості за виробничої собівартість та продажними цінами.

2. Будь-яка діяльність, що здійснюється Україні, регулюється нормативними та правовими актами. У роботі зосереджено увагу на відповідності організації обліку виробництва та збуту продукції відповідно до національних положень стандартів, зокрема П(С)БО 9 «Запаси» та П(С)БО 16 «Витрати», а також наближення діючої нормативної практики до міжнародного досвіду обліку й аудиту.

4. У процесі розкриття організації обліку готової продукції на ТОВ «Телекарт-Прилад» велике значення приділено первинним документам, які

супроводжують її оприбуткування на склад та відпуск (продаж) за межі підприємства. Визначено проблемні питання відображення інформації у цих документах, зокрема видаткової накладної. Запропоновано їх уточнення, шляхом впровадження граф, які мають необхідне значення для управління рухом готової продукції. А також запропоновано використовувати Графіка відвантаження замовлених обсягів продукції у розрізі конкретних партій.

5. На складах та в бухгалтерії ТОВ «Телекарт-Прилад» для обліку готової продукції, крім натуральних вимірників, використовують також вартісні. Для забезпечення точності обліку руху готової продукції в бухгалтерії протягом місяця на основі первинних документів по прибутку та витратах ведуть накопичувальні відомості випуску продукції у натуральному та вартісному вираженні та накопичувальну відомість відвантаженої продукції. Оскільки до кінця місяця фактична собівартість готової продукції невідома, її обліковують за цінами продажу. В процесі дослідження було виявлено, що в зв'язку з невеликими оборотами на підприємстві контроль за формуванням собівартості готової продукції більш прозорий. Тому відхилення фактичної собівартості від планової може бути мінімальним чи зовсім відсутнім.

6. На ТОВ «Телекарт-Прилад» для підвищення контролю за рухом готової продукції потрібно виділити готову продукцію не тільки за видами, а й за технічними характеристиками. На нашу думку, для здійснення контролю за готовою продукцією як на складі, так і в бухгалтерії підприємства необхідно ввести в аналітичний облік підприємства субрахунки, на яких готова продукція обліковувалась б за її технічними особливостями.

7. В результаті дослідження можливості та доцільності застосування рахунків позабалансового обліку для відображення операцій з готовою продукцією, можна зробити висновок, що застосування в обліку підприємства позабалансових рахунків виключає потребу у здійсненні додаткових розрахунків та відображенні коригування нормативної (планової) собівартості до рівня фактичної, адже випущена з виробництва продукція протягом місяця оприбутковується і списується при реалізації на позабалансовому Z26 по цінам

реалізації. А на рахунка 26 «Готова продукція» один раз в кінці місяця, після збирання всіх виробничих і розподілу загальновиробничих витрат, відображається випущена з виробництва та реалізована готова продукція за фактичною собівартістю. Однак, такий варіант обліку не виключає необхідності розрахунку планової вартість готової продукції, розроблення калькуляцій, адже ці розрахунки мають значення для здійснення стратегічного, поточного та наступного аналізу діяльності підприємства, використовуються для порівняння отриманих даних з фактичною собівартістю готової продукції. У разі відхилень цих вартостей, керівництвом підприємства розглядається питання зниження собівартості або про необхідність підвищення цін на продукцію, що виробляється на підприємстві.

8. Автоматизація повсюдно вважається головним, найперспективнішим напрямом розвитку промислового виробництва. Завдяки звільненню людини від безпосередньої участі у виробничих процесах, а також високій концентрації основних операцій значно поліпшуються умови праці та економічні показники виробництва. Автоматизація обліку готової продукції та її збуту дозволяє скоротити обсяги облікових робіт, збільшити оперативність облікових даних та значно розширити аналітичні можливості економічної служби підприємства з метою забезпечення його керівництва необхідною інформацією для прийняття управлінських рішень.

Отже, при автоматизації обліку підприємств розрізняють інформаційні комп'ютерні системи, призначені для автоматизації ведення бухгалтерського обліку і системи, які призначені для виконання облікових робіт, пов'язаних з оперативним та управлінським обліком виробництва, зберігання і продажу продукції. На відміну від бухгалтерських програм, які здебільшого забезпечують складання звітності, системи оперативного і управлінського обліку – це інструмент бізнесу. Кінцевою метою комплексної автоматизації є створення інформаційної бази, яка б сприяла прийняттю управлінських рішень, вибору стратегії на основі аналізу господарської діяльності за різними показниками та досягненню конкурентоспроможності підприємства.



## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеєнко Т. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізації на переробних підприємствах АПК / Т. Алексеєнко // Економічний аналіз. – 2012. – № 11(4). – С. 219 –222.
2. Алисенов А. С. Бухгалтерский финансовый учет / А. С. Алисенов. – М., 2015. – 328 с.
3. Артюх О. В. Внутрішній контроль на конкурентоспроможному підприємстві: проблеми визначення / О. В. Артюх, Н. М. Албу // Глобальні та національні проблеми економіки – Миколаїв: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського. - 2015. – Вип. 7. – С. 780 – 784.
4. Белінська О. В. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / О. В. Белінська, В. О. Однолько. – Одеса, 2013. - 149 с.
5. Бородкін О. С. Про формування і облік собівартості продукції за ринкових умов. / О.С. Бородкін // бухгалтерський облік і аудит. – 2012. - № 3. – С. 32-41.
6. Будько О. В. Особливості здійснення аудиту на малих підприємствах / О. В. Будько, Г. В. Запорожець // Ефективна економіка. – 2011. - № 12. – С.13-14.
7. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. для студ. вищих навчальних закладів спец. «Облік і аудит» / Ф. Ф. Бутинець. – Вид. 7-ме, доповн. і перероб. – Житомир: Рута, 2006. – 832 с.
8. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. для студ. вищих навчальних закладів спец. «Облік і аудит» / Ф. Ф. Бутинець. – Вид. 8-ме, доповн. і перероб. – Житомир: Рута, 2009. – 912 с.
9. Бутинець Ф. Ф. Інформаційні системи бухгалтерського обліку: підруч. / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир: Рута, 2012. – 520 с.
10. Буфатина И. Особенности учета расходов на производственных предприятиях / И. Буфатина // Все о бухгалтерском учете. – 2012, - № 31. – С. 32.

11. Буфатина І. Учет в производстве / І. Буфатина // Все о бухгалтерском учете. – 2011, - № 57. – С. 4-1.
12. Бущан. О. П. Організація обліку, контролю й аналізу [Текст] : навч. посіб. / О. П. Бущан, Н. В. Гладчак. – Тернопіль: ТНЕУ, 2010. – 321 с.
13. Верхоглядова Н. І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навчально-практичний посібник / Н. І. Верхоглядова, В. П. Шило, С. Б. Ільїна. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 536 с.
14. Виговська Н. Г. Господарський контроль в Україні: теорія, методологія, організація: [монографія] / Н.Г. Виговська; Житомир. держ. технол. ун-т.– Житомир: ЖДТУ, 2008.– 529 с.
15. Глібко В. М. Судова бухгалтерія: підруч. / В. М. Глібко, О. П. Бущан. – К.: Юринком Інтер, 2006. – 224 с.
16. Голіков І. В. Інформаційні системи і технології в обліку: практикум: навч. посібник / І. В. Голіков. – Миколаїв: НУК, 2010. – 69 с.
17. Гребенюк Ю. В. Удосконалення внутрішнього контролю за рухом готової продукції на підприємстві / Ю. В. Гребенюк, В. М. Яцун, В. В. Гливенко // Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку. – І Міжнародна науково-практична конференція: тези доповідей. – Чернігів: Черніг. нац. технол. ун-т, 2015. – С.115-116.
18. Гужавіна І. В. Вдосконалення методики аналізу та визначення фінансового стану підприємства / І. В. Гужавіна // Наукові записки. – 2012. – № 20. – С. 110 – 114.
19. Дацюк О. В. Особливості обліку готової продукції на промислових підприємствах / О. В. Дацюк, С. М. Гринявський // Актуальні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю. – Тези доповідей І Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих науковців, аспірантів, здобувачів і студентів. Ч. 1. – Луцьк. Редакційно-видавничий відділ ЛНТУ, 2014. – С. 110-112.

20. Должанський А. М. Економічна суть товарних запасів у оптовій торгівлі / А. М. Должанський // Науковий вісник НЛТУ України. - 2013. - Вип. 23.4. - С. 163-169.
21. Журавель, Г. П. Теорії бухгалтерського обліку : монографія / Г. П. Журавель, П. Я. Хомин. – Тернопіль : Економічна думка, 2008. – 400 с.
22. Жмур Н. М. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізації / Н. М. Жмур // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво.- 2016. - № 2. – С.301-304.
23. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, активів капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, затв. наказом М-ва фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> - Назва з екрану.
24. Король К. В. Організація обліку за центрами відповідальності на підприємствах машинобудування/ К. В. Король // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія: «Економіка»: зб.наук.пр. / ред. кол.: Черничко Т. В. (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во «Карпатська вежа», 2015. – Випуск 1 (3). – С. 207-211.
25. Корольчук І. Р. Проблеми обліку реалізації готової продукції на підприємствах побутової хімії та шляхи їх вирішення / І. Р. Корольчук, М. Р. Кутузов // Економіка і суспільство. – 2017. – № 10. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://www.economyandsociety.in.ua/journal/10\\_ukr/130.pdf](http://www.economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/130.pdf).
26. Крамченко Р. А. Класифікація фінансового контролю як основа його удосконалення / Р. А. Крамченко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2015. – № 1 (164). – С. 70 – 73.
27. Людвенко Д.В. Проблеми організації обліку готової продукції та її реалізація на підприємствах АПК [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=47449>- Назва з екрану.
28. Макарова Г. С. Удосконалення обліку та формування собівартості готової продукції підприємства / Г. С. Макарова, В. В. Мушта // Економіка і суспільство. – 2016. – № 3. – С. 527 – 533.

29. Максимова В. Ф. Пріоритетні напрямки вдосконалення обліку та контролю в управлінні підприємствами / В. Ф. Максимова // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр. / голов. ред. М. І. Зверяков; Одеський нац. екон. ун-т. – Одеса, 2011. – Вип. 3 (43). – С. 259-266.

30. Оляднічук Н. В. Облік експортно-імпортних операцій / Н. В. Оляднічук, О. Д. Підлупна // Облік і фінанси. – 2017. – №1(75). – С. 48 – 56.

31. Осадча Г. Г. Облік готової продукції та його науково-методичні аспекти на сучасному промисловому підприємстві / Г. Г. Осадча, Ю. Л. Темчишина, Д. Насідзе // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. - № 16. – С. 894 – 898.

32. Пархоменко В. М. Методика внутрішнього контролю втрат від браку у виробництві / В. М. Пархоменко // Міжнародний збірник наукових праць. – 2017. - № 2(14). – С. 130 – 147.

33. План рахунків обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємства та організацій [Електронний ресурс]: затв. Наказом М-ва фінансів України від 30.11.99 № 291 - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99> - Назва з екрану.

34. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/ed20101202> - Назва з екрану.

35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Доходи" [Електронний ресурс]: затв. Наказом М-ва фінансів України від 29.11.99 № 290 – Режим доступу <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99> - Назва з екрану.

36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" [Електронний ресурс]: затв. Наказом М-ва фінансів України від 31.12.99 № 318 – Режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> - Назва з екрану.

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" [Електронний ресурс]: затв. Наказом М-ва фінансів України від 20.10.99 № 246 зі змінами та доповненнями – Режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99> - Назва з екрану.

38. Положення про документальне забезпечення запасів в бухгалтерському обліку [Електронний ресурс]: затв. Наказом М-ва фінансів України від 24.05.95 № 88 – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95> - Назва з екрану.

39. Потриваєва Н.В., Морозова Н.С. Проблеми організації обліку сільськогосподарської продукції. [Електронний ресурс].– Режим доступу: [http://lutsk-ntu.com.ua/sites/default/files/u\\_nomeri\\_4\\_2013\\_2\\_noviy.pdf](http://lutsk-ntu.com.ua/sites/default/files/u_nomeri_4_2013_2_noviy.pdf)- Назва з екрану.

40. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс]: Закон від 16.07.1999 № 996-XIV – Режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14/ed20121202> - Назва з екрану.

41. Про зовнішньоекономічну діяльність: закон України від 16.04.1991 № 959-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/959-12>- Назва з екрану.

42. Про метрологію та метрологічну діяльність: закон України від від 05.06.2014 № 1314-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1314-18>- Назва з екрану.

43. Про ціни і ціноутворення [Електронний ресурс]: Закон від 21.06.2012 № 5007-VI – Режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5007-17> - Назва з екрану.

44. Рибалкін В. Механізм і форми реалізації акціонерної власності / В. Рибалкін, В. Мамічева // Економіка України. – 1999. – № 4. – С. 67 – 74.

45. Рогозян Л.Є., Вахлакова В.В. Ревізія і контроль: Навч. посібн. – Алчевськ: ДонДТУ, 2008. – 209 с.

46. Саввон О. О. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізації / О.О. Саввон // Держава та регіони. – 2007. – № 3. – С. 321 – 324.

47. Старенька О. М. Шляхи вдосконалення організації оперативного контролю на промисловому підприємстві / О. М. Старенька // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції: матеріали V

міжнародної науково-практичної конференції, 26 травня 2017 р. – Одеса: ОНЕУ, 2017. – С. 149-151.

48. Ткаченко, Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підручник / Н. М. Ткаченко ; МОН України. — 5-те вид., доп. і перероб. — К. : Алерта, 2011. — 257 с.

49. Халевицька Т. Г. Облік процесу реалізації продукції: теорія та практика / Т. Г. Халевицька // Аграрний вісник Причорномор'я, Економічні науки. – 2009. – № 49. – С. 57 – 65.

50. Хомин П. Теоретичні засади бухгалтерського обліку та паралогізми їх трактування / П. Хомин, М. Палюх // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. – Тернопіль, 2005. – № 19. – С. 254

51. Фаріон, І. Д. Зміст і передумови організації бухгалтерського обліку, аналізу та контролю / І. Д. Фаріон // Створення інтелектуальної системи обліку для економіки України : матер. Міжнар. наук-практ. конф. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – С. 276

52. Шерер І. Л. Можливості вдосконалення організації внутрішнього контролю діяльності допоміжних виробництв промислового підприємства / І. Л. Шерер // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу у контексті євроінтеграції. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (5 – 6 червня 2014 р.). - Одеса, 2014. – С. 143–145.